

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXI, broj 40

6. listopada 2011.

cijena 100 Ft

Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović za svoga službenog posjeta Republici Mađarskoj, 30. rujna sa suprugom Tatjanom Josipović posjetio je i HDS-ovo sjedište gdje se susreo s predsjednikom Skupštine HDS-a Mišom Heppom i njegovim suradnicima

Komentar

Putne igre u Europskoj Uniji

S nami sve moru Esterajčani napraviti! – Zopet će nas zaprijeti, sad i u ovoj Europskoj Uniji, kot opice u kavez! – to su bile prve reagacije od ljudi, ki su doznali da je na kraju Petrovoga Sela zatvorena cesta i da su nam to učinili „prijateljske snage“ iz susjedstva. Kod nas moremo stanovništvo podijeliti u dvije grupe: u jednoj su oni ki redovito hasnuju petrovsko-karteški put, a u drugoj su oni ki u gornjem dijelu sela stanuju i bliže ter komotnije im je do Borte, Pinkovca ganut se na tom drugom putu. Ako idu van iz države na toj istoj cesti, putujući na peldu u Kermend, okolo, do „naše ceste“ 12 km dodatno moraju napraviti. Zato sam čula i takove izjave: – Ako su ovi zaprli put, neka su. Zašto se tribi boriti za ti ločesti put na kojem ćeš si glavu tući, ako ne paziš?! Ako su slobodni prijelazi po šengenskoj dozvoli, onda tu prednost ne more nigdor za svoje interese ishasnovati. Ne more ići suprot volje susjeda, i samo iz inata učiniti nešto, čemu se svi, ki znaju zdravo misliti, suprotstavljaju. Zanimljiv je i pristup načelnika Eberave ki jedan tajedan kaže da njih ne zanimaju privremena rješenja s obnovom puta, a nekoliko dana kasnije slabim izgovorom stvaljaju nas u kordone, i onda obećuju da za dva tajedne još će nestati sve prepreke i kako-tako, bit će i počvršćena cesta. Jasno je, stanovnik Petrovoga Sela ne bi bio smio odnesti ugarsku zemlju na ti put, ali u njegovu obranu moremo spomenuti da je to učinio s dobrom namjerom. Ta Austrijanac koji ga je najavio kod načelnika Eberave, svaki dan koristi ov put, oženjen je s Petroviščankom, zato i nije razumljivo što je bio njegov cilj, interes u ovom cijelom paketu, dodatno ako znamo i to da je služio pri najavljenju potpuno pogrišnom informacijom, i dao podatke i ime drugoga človička, ne onoga ki je to učinio. Nije samo to bilo skandalozno u ovoj „putnoj igri“, nego i to, kako su diboko u ugarsku zemlju došli s tom prvom rampom Austrijanci, što je bilo nepravično i protuzakonito. Što ako ovomu funkcionaru trupi u glavu da i uz Pinku imamo jedan stari, zemljani put na kom su hodali naši preci u Goricu, a da je moguće i to zaprijeti? Sa zatvaranjem petrovsko-karteškoga puta, nasrid sela, na ovom spomenutom putu se je pravoda povećao promet. Slične ceste su napravljene, asfaltirane ne tako zdavno kod Pornove, Hrvatskih Šić, Pinkamindszenta. Nova cesta će povezat stare susjede med Šundrofom i Ágfalvom, obnovljena je iz EU-projekta. Još jedan podatak zavolj česa nam nestaje smih s lica.

-Tiho-

Premijera u Hrvatskom kazalištu

Predstava za djecu autora P. Mančev i Lj. Ostojić: Zečja škola u režiji Petra Šurkalovića, premijerno će biti izvedena 14. listopada, s početkom u 19 sati u pečuškom Hrvatskom kazalištu.

Pretpremijera je na repertoaru 13. listopada u 10 sati. U predstavi igraju: Milica Murinji, Goran Smoljanović, Lucija Barišić, Marica Fačko, Davor Kovač, Đula Beri. Iduće su predstave: 17. listopada u 10 sati; 18. listopada u 10 sati.

„Glasnikov tjedan“

Prošli je tjedan na političkom polju obilježio dvodnevni posjet predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića Republici Mađarskoj, na poziv predsjednika Pála Schmitta, a za Hrvate u Mađarskoj je posebice važno što je tom prilikom posjetio i sjedište Hrvatske državne samouprave, najvišega političkog tijela Hrvata u Mađarskoj. U razgovorima s predsjednikom Schmittom, uz pitanja hrvatskog pristupa Europskoj Uniji, tema je bila situacija nastala u vezi s Molom i Inom. Schmitt je izjavio da je Mađarska spremna provesti punu istragu o odnosima Ine i Mola, te da prema korupciji neće biti kompromisa. Dvojica predsjednika istaknula su kako je obostrana zaštita manjina u dvije zemlje primjer za druge.

Drugoga dana boravka u Budimpešti predsjednik Josipović posjetio je sjedište HDS-a gdje ga je dočekaio predsjednik Mišo Hepp sa suradnicima, a sastanku je nazočio i predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac. Predsjednik HDS-a kazao je predsjedniku Josipoviću kako mađarska vlada smanjuje stečena prava hrvatske manjine. Naime, unatoč brojnim postignućima za koje smo se izborili, novim ustavom i novim ustroj-

„Mi ne znamo kamo pripadamo. Od nas traže da kažemo što želimo, a ako ne znamo što će biti, ne znamo se u to uklopiti“, rekao je Hepp.

pripadamo. Od nas traže da kažemo što želimo, a ako ne znamo što će biti, ne znamo se u to uklopiti“, rekao je Hepp.

Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović za svoga boravka u Budimpešti obišao je tamošnji hrvatski vrtić, osnovnu školu i gimnaziju te đački dom, te izjavio kako manjinska politika Hrvatske i Mađarske ide u prilog manjinama kao poveznica između dviju država, ali ima još toga što treba popraviti.

Branka Pavić Blažetin

Susret Matičinih ogranaka iz Osijeka, Subotice, Tuzle i Pečuha

U Osijeku se 7. i 8. listopada priređuju Dani Matice hrvatske Ogranak Osijek, točnije susret Matičinih ogranaka iz Osijeka, Subotice, Tuzle i Pečuha, kaže za Hrvatski glasnik predsjednik Matice hrvatske Ogranak Pečuh mr. sc. Stjepan Blažetin. Susret počinje dočekom gostiju i sastankom s dr. sc. Vladimirom Šišljagićem, županom Osječko-baranjske županije, a nastavlja se okruglim stolom pod naslovom Matica hrvatska i Europa, s početkom u 12 sati u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici. U 19 sati upriličuje se proslava obljetnice povodom 50 godina osnivanja Pododbora MH i 50 godina izlazenja časopisa Revija (Književna revija).

Drugoga dana u Clubu Magis, s početkom u 10 sati je Buđenje uza Stand up komediju, glumi Domagoj Mrkonjić, te posjet Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji.

Spomenutom okruglom stolu su-

djelovat će: dr. sc. Ivica Šola, Matica hrvatska i Europa; prof. dr. sc. Josip Vrbošić, Matica hrvatska i hrvatska duhovnost danas i sutra; dr. sc. Dinko Šokčević, Hrvatske nacionalne manjine u Europskoj Uniji; dr. sc. Marica Petrović, Uloga austro-ugarske politike na standardizacijske procese u jeziku BiH s pogledom na suvremenost u Europsku Uniju; Olga Šram, Suvremena umjetnost Hrvata u Vojvodini – sadašnje stanje i perspektive; Stevan Mačković, Pregled dosadašnje suradnje Historijskog arhiva Subotica i namjere glede bliže i dalje budućnosti; Stipan Stantić, Obrazovanje za Europu, na hrvatskom jeziku u Vojvodini; Milovan Miković, Hrvatsko nakladništvo u Vojvodini i europska kulturna raznolikost; mr. sc. Jasminka Dulić, Europski i nacionalni identitet vojvodanskih Hrvata; dr. sc. Stipe Kutleša, Djelo Rudera Boškovića kao hrvatska i europska tema.

Aktualno

Sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije

Uz redovite teme, o sazivanju Kongresa SHM-a, popisu pučanstva i programima

U županijskome Domu narodnosti u Baji 20. rujna održana je redovita sjednica Zastupničkog vijeća Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije. Uz redovite teme, raspravljalo se o predstojećem sazivanju Kongresa Saveza Hrvata u Mađarskoj, sudbonosnom popisu pučanstva i programima za iduće razdoblje. Pozivu su se odazvali svi zastupnici sedmočlanog vijeća, te troje od četvero, već po običaju, pozvanih članova Skupštine Hrvatske državne samouprave iz Bačke. S obzirom na predviđeni dnevni red pozvani su i svi predsjednici mjesnih hrvatskih samouprava (ukupno 15), a uz članove županijskog vijeća odazvali su se još predsjednici iz Bikića i Čikerije. U okviru naznačenoga dnevnog reda raspravljalo se o izvješću u svezi s izvršenjem polugodišnjeg proračuna, zatim prijedlogu izmjene proračuna za 2011. godinu. Predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp obavijestio je nazočne o pripremama i zadaćama za predstojeći popis pučanstva, a pod raznim bilo je riječi o aktualnim i predstojećim programima do kraja godine.

Nakon pozdravnih riječi predsjednika Jose Šibalina, i prihvaćanja pismenog prijedloga, prije dnevnoga reda riječ je dobio Joso Ostrogonac, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj, ukratko je izložio aktualna pitanja krovne udruge Hrvata u Mađarskoj koja se nalazi pred vrlo važnim događajem. Kazao je da Savez od uplata članarina ima više od dva milijuna forinta, bez čega ne bi mogao djelovati. Kongres se planira još do kraja ove godine, a mora se pričekati novi zakon o civilima odnosno civilnim udrugama. On je ujedno naglasio da se, nakon utvrđivanja članstva poslije 15. listopada, moraju sazvati svi članovi kako bi se birali delegati za Kongres.

Bez veće rasprave prihvaćeno je Financijsko izvješće Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije za razdoblje od 1. siječnja do 31. lipnja 2011. godine s prihodima u iznosu od 740 tisuća forinta, od čega je ostatak iz 2010. godine 365 tisuća forinta, a opća državna potpora 420 tisuća forinta, i rashodima u iznosu 695 tisuća forinta. Bez rasprave je prihvaćena i izmjena proračuna za 2011. godinu, koji je prihvaćen s jednakim prihodima i rashodima u iznosu 2.039 tisuća forinta, od čega je dodatna državna potpora za obav-

ljene javne zadaće 755 tisuća forinta. Od toga 674 tisuće forinta izdvojeno je za djelovanje županijske samouprave, materijalne izdatke i putne troškove, a čak 1.365 tisuća forinta za podupiranje mjesnih priredaba od regionalnog značenja. Kako reče predsjednik Joso Šibalin, 755 tisuća forinta dodatne potpore za obavljanje javnih zadaća i nije mnogo kada se zna da su o svemu donijeli odluke, a ured, županijski Dom narodnosti u Baji svoje zadaće i administraciju obavlja vrlo uredno.

Popis pučanstva 2011. godine prevažno je pitanje, naglasio je Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, te ukazao na to da zakonodavac ostvarivanje nekih prava nastoji vezati za brojčanost, stoga je vrlo važno da se u što većem broju izjasni pripadnost hrvatskoj narodnosti, a za to je potrebno poduzeti zajedničke korake na mjesnoj, županijskoj i državnoj razini. Kako bi to pospješili, nazočnima je podijelio HDS-ove promidžbene letke za popis pučanstva 2011. godine, kako bi se što više naših ljudi izjasnilo Hrvatima.

Pod raznim je bilo riječi o predstojećim programima do kraja ove godine i početkom 2012. Kako je nabrojio predsjednik Joso Šibalin, u prvom su polugodištu ostvarene ove priredbe: Hodočašće bačkih Hrvata u Međugorje i Bunu, Međunarodni hrvatski tamburaški susret u Kalači, Vjerski susret i hodočašće Hrvata na tromedi Hrvatske, Mađarske i Srbije na santovačkoj Vodici te Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića u Kalači, Županijski susret hrvatskih ribiča u Dušniku. Uskoro slijede: 14. listopada Književna večer i predstavljanje knjige Dinka Šokčevića Povijest Hrvatske (na mađarskom jeziku), te 21. listopada Županijski susret hrvatskih učenika u Bačinu.

Tom je prigodom izneseno i tri prijedloga za državnu nagradu Saveza Hrvata u Mađarskoj, ali je odluka odgođena do sljedećeg sastanka. U svezi s Velikim prelom u Baji 2012. godine, koje se priređuje u organizaciji Hrvatske manjinske samouprave grada Baje, predsjednica Angela Šokac Marković reče kako će kao posebne goste pozvati popularni hrvatski estradni tamburaški sastav „Gazde”, što su nazočni poduprli.

S. B.

BAJA – U suorganizaciji Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije i Bačkog ogranka Saveza Hrvata u Mađarskoj, 14. listopada s početkom u 17 sati u županijskom Domu narodnosti u Baji predstaviti će se knjiga dr. Dinka Šokčevića „Povijest Hrvatske od 7. stoljeća do današnjice”, prve povijesti Hrvatske na mađarskom jeziku, objelodanjene početkom godine u nakladi izdavačke kuće Mundus novus. Svi oni koje zanima, knjigu o tisuću tristo godina povijesti Hrvatske, zabilježene na 864 stranice, s kazalom imena i dodatkom, 160 crno-bijelih te 16 fotografija u boji, 20 zemljovida, moći će kupiti na licu mjesta.

MARTINCI – Tamošnja osnovna škola 17. listopada priređuje Natjecanje u kazivanju stihova „Josip Gujaš Đuretin” u povodu 75. obljetnice pjesnikova rođenja i 35. godišnjice smrti. Na nadmetanja očekuju se učenici iz svih škola gdje se predaje hrvatski jezik i književnost, dva natjecatelja po kategorijama 12. razred, 3-4. r., 5-6. r., 7-8. r., a posebno će se ocjenjivati učenici dvojezičnih škola i učenici škola s predmetnom nastavom. Kriteriji sudjelovanja jesu interpretacija jedne pjesme J. G. Đuretina i jedne iz sveopće književne baštine Hrvata. U sklopu natjecanja otvara se izložba dječjih crteža i ilustracija.

BAJA – Opće prosvjetno središte i športska škola „Šugavica” na Dolnjaku u Baji, jedna od dviju gradskih ustanova u kojoj se odvija predmetna nastava hrvatskoga jezika, u kojoj sudjeluje 125 učenika, 7. listopada ugostit će nastavnički zbor Osnovne škole Franje Krežme iz Osijeka čiji je ravnatelj Mario Berečić, donedavni lektor hrvatskoga jezika na Visokoj školi Józsefa Eötvösa. Povod je susreta zbližavanje dviju ustanova, te moguća prijateljska suradnja. Gosti iz Osijeka stižu u Baju u 10 sati, a za njih se organizira posjet nastavi, druženje, te upoznavanje povijesnih i kulturnih znamenitosti grada Baje – obavijestio nas je ukratko János Erős, ravnatelj škole na Dolnjaku. Istoga dana, od 18 sati Plesni krug „Šugavica” priređuje redovitu plesničnu petkom čiji će voditelj biti umjetnički voditelj KUD-a „Tanac” iz Pečuha, a kako nam uz ostalo reče organizator plesničnice Jozo Sigecan, József Szávai tom će prigodom podučavati podravske hrvatske plesove.

SANTOVO – U povodu Međunarodnog dana starijih osoba, koji se odlukom UN-a iz 1993. godine obilježava 1. listopada, Samouprava sela Santova 15. listopada prigodnim okupljanjem i programom želi čestitati osobama treće dobi, iznad 65 godina. Program će se održati u mjesnoj gostionici s početkom u 11 sati, a u njemu nastupit će učenici i tamburaši santovačke hrvatske škole s prigodnim stihovima, pjesmama i plesovima. Druženje se nastavlja zajedničkim ručkom i glazbenom, plesnom zabavom.

SUBOTICA – Književna kritika Hrvata u Podunavlju i sakupljački rad Balinta Vujkova teme su X. dana Balinta Vujkova, koji će se održati od 19. do 21. listopada u Subotici u organizaciji Hrvatske čitaonice. Program „Narodna književnost u školi” okupit će djecu u Velikoj vijećnici Gradske kuće u srijedu, 19. listopada, za u prigodu tiskati će se zbirka izabranih pripovjedaka Balinta Vujkova pod naslovom „Boga-tašovo maslo”.

Projekt razminiranja hrvatsko-mađarske granice

U Osijeku je 7. rujna održana uvodna konferencija u povodu potpisivanja sporazuma o dodjeli sredstava EU za projekt razminiranja hrvatsko-mađarske granice. Taj projekt financira se iz fondova EU u okviru programa IPA komponenta II – Prekogranična suradnja. Ukupna je vrijednost projekta 3,5 milijuna eura, od kojih je za hrvatsku stranu na raspolaganju preko 1,8 milijuna eura bespovratnih sredstava za razminiranje područja u općinama Draž i Donji Miholjac u Osječko-baranjskoj županiji, koje graniče s Mađarskom. Planira se razminirati više od 1,5 četvornog kilometra minski sumnjivog područja s hrvatske strane granice, a s mađarske će se strane granice odrediti minski sumnjivo područje. Razminiranje je dio projekta Strategije razvoja Osječko-baranjske županije, Panonske Hrvatske, ali i Dunavske strategije. Prije dvije godine upravo je Osječko-baranjska županija preko Ureda u Bruxellesu osigurala da se Hrvatska nađe na popisu zemalja koje imaju problema s minama. Nositelji su projekta Hrvatski centar za razminiranje i Policijska uprava Baranjske županije. Radovi će početi za mjesec dana i trajat će dvije godine. Sporazum su potpisali Balázs Simó, voditelj Upravljačkog tijela Programa IPA prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska, i Zdravko Modrušan, ravnatelj HCR-a. Uz domaćina, osječko-baranjskog župana Vladimira Šišljagića, te župana mađarske Baranje Zoltána Horvátha, svečanosti su nazočili pročelnik unijskog izaslanstva, veleposlanik Paul Vandoren, ministar unutarnjih poslova i izaslanik predsjednice Vlade RH Tomislav Karamarko te izaslanica predsjednika RH i upraviteljica zaklade "Hrvatska bez mina" Đurđa Adlešić. Modrušan reče kako je u RH još uvijek minama zagađeno 787 milijuna četvornih metara za čije čišćenje treba "otprilike isto toliko eura". Pojasnio je i odakle mine u Mađarskoj. "Pobunjeni Srbi bojali su se napada preko Mađarske. Posjedujemo više od 170 zapisnika za minska polja, oko pet tisuća mina nalazi se negdje na tom području. Osim toga pronađena su 33 minska polja koja nisu u zapisnicima, a sa sigurnošću je utvrđeno da se najmanje tri protežu i s mađarske strane granice", kazao je Modrušan. Potkraj ove godine očekuje se potpisivanje još jednog bitnog sporazuma financiranog od EU, na temelju kojega će za razminiranje na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije stići četiri milijuna eura.

Predsjednik RH u službenom posjetu Mađarskoj

Ivo Josipović susreo se i s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj

Na poziv predsjednika Republike Mađarske Pála Schmitta, predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović, 29. i 30. rujna, boravio je u uzvratno-me službenom posjetu Mađarskoj. Na službenom putu pratila ga je i supruga Tatjana Josipović. Osim sa svojim domaćinom, predsjednik Josipović razgovarao je i s predsjednikom Mađarskog parlamenta Lászlom Kövérom, te s budimpeštanskim gradonačelnikom Istvánom Tarlósem. Na kraju dvodnevnoga službenog posjeta susreo se i s predstavnicima Hrvata u Mađarskoj kada je posjetio Ured Hrvatske državne samouprave, a posjetio je i Hrvatski vrtić, osnovnu školu i gimnaziju u Budimpešti.

Predsjednici Pál Schmitt i Ivo Josipović sa suprugama

Susret Ive Josipovića i Pála Schmitta

Hrvatskog predsjednika Ivu Josipovića 29. rujna u predsjedničkoj palači primio je mađarski predsjednik Pál Schmitt, a povod službenom susretu bilo je zaključenje pristupnih pregovora Hrvatske s Europskom Unijom, kao jednog od istaknutih uspjeha mađarskog predsjedanja. Tom prigodom zaštitu hrvatske i mađarske manjine u dvjema državama dvojica su predsjednika nazvala primjernom, te se složili da se gospodarska, trgovinska, kulturna i turistička suradnja može dalje razvijati pristupanjem Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije. Jedna od tema razgovora bili su odnosi Ine i Mola. Mađarski je predsjednik istaknuo kako je njegova zemlja spremna provesti punu istragu o odnosima dviju tvrtka, bez kompromisa prema korupciji, ali da to nikako neće utjecati na prijateljske odnose dviju država. Složili su se da moguća odluka hrvatske vlade o ograničavanju strateškoga vlasničkog udjela mora biti u skladu s europskim normama.

Predsjednik RH kod budimpeštanskoga gradonačelnika

Nakon susreta dvojice predsjednika, ministar vanjskih poslova János Martonyi priredio je svečani ručak za Ivu Josipovića, koji je nakon toga položio vijenac na Trgu junaka.

Istoga se dana susreo i s gradonačelnikom Istvánom Tarlósem, koji je uz ostalo istaknuo da nema otvorenih pitanja u odličnim odnosima Mađarske i Hrvatske, a u prilog tome naveo i primjernu narodnosnu politiku prema manjinama.

Tom mu je prigodom, simbolično naznačivši kako su vrata grada Budimpešte za predsjednika Ivu Josipovića uvijek otvorena, uručio „Zlatni ključ glavnoga grada“.

Predsjednici Schmitt i Josipović sreli su se još jednom u četvrtak na svečanoj večeri kojoj su nazočili brojni uzvanici političkog, gospodarskog i kulturnog života, među njima i predstavnici Hrvata u Mađarskoj.

Drugoga dana svoga boravka u Mađarskoj Ivo Josipović, nakon susreta s predsjednikom Mađarskog parlamenta Lászlom Kövérom, posjetio je Ured HDS-a, gdje je razgovarao s predstavnicima hrvatske zajednice u Mađarskoj. Izjavio je kako manjinska politika Hrvatske i Mađarske ide u prilog manjinama kao poveznicama između dvije države, ali ima još toga što treba popraviti, što je Vladina zadaća. Predsjednik Josipović sa suprugom posjetio je i budimpeštanski HOŠIG.

Ivu Josipovića sa suprugom u sjedištu HDS-a primio je predsjednik Skupštine HDS-a Mišo Hepp sa suradnicima

U Uredu HDS-a

Ured Hrvatske državne samouprave u Budimpešti, Ivo Josipović obišao je u pratnji supruge Tatjane Josipović i veleposlanika RH u Budimpešti Ivana Bandića. Tom su ga prigodom primili čelnici Hrvatske državne samouprave i voditelji hrvatskih ustanova u Mađarskoj, predsjednik HDS-a Mišo Hepp, voditelj Ureda Jozo Solga, dopredsjednica HDS-a Angela Šokac Marković, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac, ravnatelj HOŠIG-a Miroslava Krležu u Pečuhu Gabor Győrvári, ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu Joso Šibalin te ravnatelj Izdavačke kuće „Croatia” u Budimpešti Csaba Horvath. Nakon obilaska uredskih prostorija, predsjednik Mišo Hepp visokog je gosta upoznao sa životom i radom, s najvećim postignućima hrvatske zajednice na polju obrazovanja, kul-

ture, izdavaštva i medija, te prikazao najvažnije ustanove Hrvata u Mađarskoj, ali upozorio i na aktualne probleme smanjenja stečenih prava hrvatske, ali i svih drugih manjina u Mađarskoj, kao i neriješeno pitanje parlamentarnog zastupništva. Po riječima Miše Heppa, novac koji Hrvatska izdvaja za hrvatske manjine teško stiže do ovdašnjih Hrvata, kojih ima osamdesetak tisuća, i treća su po veličini manjina u Mađarskoj. Predsjednik Josipović zanimao se za to je li Hrvati iz Mađarske stu-

diraju u Hrvatskoj, kao i za stav hrvatske zajednice o „bunjevačkom pitanju”. Na kraju su razmijenili prigodne poklone.

U HOŠIG-u

Predsjednika RH Ivu Josipovića u predvorju budimpeštanskog HOŠIG-a dočekali su profesori i učenici škole, a uime domaćina visokoga gosta i nazočne pozdravila je v. d. ravnateljica Ana Gojtan.

„Ovo je za mene zaista veliki doživljaj, hvala nam na sjajnom programu koji smo zajedno gledali. I on pokazuje, kao i cjelokupni rad škole, s koliko pažnje i ljubavi nježete kulturu i tradiciju hrvatskoga naroda. Vi ste ovdje u svojoj domovini Mađarskoj, ali čuvate svoje hrvatsko korijenje, kao što i Mađari u Hrvatskoj čuvaju svoje mađarsko korijenje. Mogu reći da Hrvatska i Mađarska sjajnim međususjedskim odnosima doprinose upravo takvoj politici razumijevanja, ljubavi i

prijateljstva, i siguran sam da ćete vi ovdje razvijati svoju ljubav prema Mađarskoj, ali i prijateljstvo Mađarske i Hrvatske”, naglasio je Ivo Josipović obraćajući se ravnateljici, profesorima, učenicima i gostima nakon prigodnoga kulturnog programa koji su mu priredili učenici.

U knjižnici škole upriličen je i razgovor kojemu su nazočili v. d. ravnateljica Ana Gojtan, v. d. doravnateljica Marija Šajnović, voditeljica vrtića Dora Ispanović, voditelj đачkog doma Ladislav Penzeš, veleposlanik RH u Budimpešti Ivan Bandić, predsjednik HDS-a Mišo Hepp, predsjednica Hrvatske samouprave grada Budimpešte Anica Petreš Németh te ravnatelj HOŠIG-a Miroslava Krležu u Pečuhu Gabor Győrvári.

Dnevnik događaja

Zašto je zatvorena petrovsko-karteška cesta

Sredinom prošloga mjeseca se je naglo zdignula na noge iritirajuća tema med stanovnici Petrovoga Sela. Uzrokom bi mogli označiti nevjerojatni prijedlog načelnika iz susjednoga sela Eberave da će nam oni zaprijeti put, koji pelja od donjega kraja našega sela na austrijsku glavnu cestu pod brojem 56. Šaka Petrovišćanov, med kimi su bili pišaki, biciklisti ki su prilikom redovnoga treninga hasnovali ta put, ali i vozači ki su tudaj skratili daljinu do Güssinga, Kermenda, Pinkamindszenta, Monoštra nezadovoljno su širili vist, misleći da je najmanje prijateljsko ponašanje nek onako zaprijeti cestu po svojoj austrijskoj volji, pred nosom Ugrov, za padom šengenskih granic, još malo pak evo skoro jur četvrto ljeto. Što nalize samoga puta, za to triba znati da je sve do 1935. ljeta funkcionirao kot pošanski put, a sa stavljanjem željezne zavjese pravoda si je izgubio svoju prijašnju ulogu. Desetljeća dugo jedino su ga mogli nogom dotaknuti graničari. I onda je došla ta šengenska proslava 20. 12. 2007. ljeta kad su se srušile granice. U prošlom periodu na ugarskoj strani je s finansijskom potporom Europske Unije sve do bivšega hatara asfaltiran i uredjen put (barem trikrat duglji nego u Austriji), dokle na drugoj strani zemljani put je negda-negda posipan s kameni, ali gusti promet je brzo rashitao te kamene na sam rub ceste. Nastale su duboke škulje, jame nasrid puta, pogibelan je postao sam promet ne samo za osobna vozila nego i za dvokolca. Rič je o putu od 330 metarova koji administrativno pripada Kartežu, ali posle i toga sela riktaju u Eberavi. Po službenom pismu, poslanom petroviskomu načelniku Viktoru Kohutu krajem augustuša, zastupništvo susjednih sel ne namjerava dati napraviti dotični put, jer to bi njim stalo kih 240 000 eurova, a zato nimaju dovoljno finansijskih sredstava. Mišljenja su da pokidob u ovom slučaju ide za međunarodni put svu brigu bi o toj cesti tribala nositi pokrajina Gradišće.

Općinski stan Eberave – 21. septembar

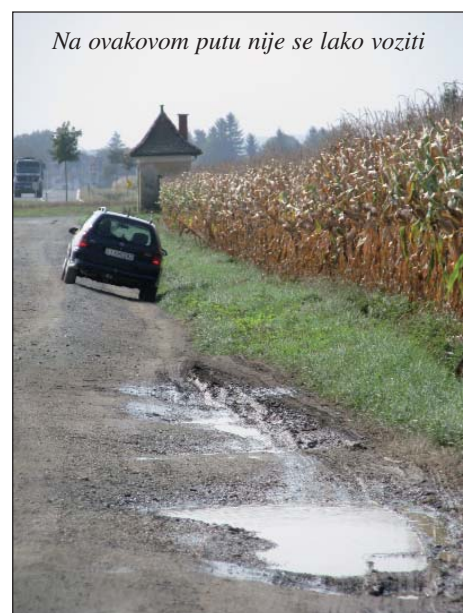
Srdačno nas invitira nutra u prostoriju Walter Strobl, načelnik Eberave i okolišnih sel, ka simo slišu po skupnom notarstvu. Očigledno ne čuti se najsigurnije u svojoj poziciji, kad začme svoju varijantu priče, na slučajnoj press-konferenciji

pred novinarkami iz Ugarske, u nazočnosti petroviskoga liktera. – *Ova cesta nigdar nije imala ulogu pravoga puta* – to je prva izjava austrijskoga načelnika, ku veljek moramo demantirati s tvrdnjom naših ljudi o poštanskom putu, a i s timi, negda davno, asfaltiranimi metari koji se nalazu pri karteškom križu, na početku puta. Onda druga njegova interpretacija ovako zvuči: – *U devedesetimi ljeti sela u ovoj okolici su odlučila da na toj točki kade se najde granica bit će područje, pojas biotopa (prijelaz za male životinje) i tako su ugarski organi s asfaltiranjem puta uvridili tu „takozyanu deklaraciju“.*

Walter Strobl (sliva) i Viktor Kohut imaju različita mišljenja u ovom pitanju

Medjutim, ovde se pojavlja naše pitanje, ako je ta odluka bila gotova i ozbiljna, zašto su došle njeve brojne delegacije 20. 12. 2007. na južnom hataru Petrovoga Sela, u duhu Šengena, odstraniti stupe negdašnjega hatara i odrizati lance, ki su nas donidob razdili? – *Onda smo se veselili šengenskomu slavlju, dobar je bio mulatsag. To je i za nas nešto novo bilo, ali nismo svečevali otvaranje puta* – reflektira dalje Walter Strobl. – *Mi ov put ne potribujemo, gdo kani, ide na tom drugom putu koji pelja prik bivšega graničnoga prijelaza. Ako bi se za to pobrinula zemlja Gradišća ne bi bilo problemova, ali naše samouprave nimaju dovoljno finansijskih sredstava da cestu obnovimo.* Zaman kaže Viktor Kohut da svaki dan kih 200 osobnih vozila probuje održavati ravnotežu na tom putu, ka nisu samo auti s ugarskom registracijom, nego su med njimi i traktori, i teretna vozila iz Austrije, načelnik Eberave je uporan. – *Mi riziko prometnih nesrić ne željimo na se zeti, iako su se te i*

Na ovakovom putu nije se lako voziti

dovidob dogodile. Put je pogibelan, ako bi bilo moguće ja bi ga rado dao proglasiti i za žitak pogibelnim, kad ovo se ne more tako ostaviti. Nas privrimena rješenja ne zanimaju! – veli austrijski sugovornik. A mi ga pitamo za rješenje, iako sve već imamo tu sumlju da susjedi od nas očekuju izlaz iz ove klopke. Kad bi nekako znali povličti pažnju naših političarova, kompetentnih institucijova – čujemo. Mozak djela. Morebit s potpisi stanovništva Petrovoga Sela, medijskom halaburom, protesti... Dogovorimo se, petsto potpisova za cestu vjerojatno bit će dovoljno za nekakovu peticiju. Iako s druge strane ne dobijemo jasan odgovor na to, gdo će potpise sabirati na njevom području.

Tajedan dan kasnije

Kordoni onemogućuju od prošle srijede daljnje putovanje onih, ki su si izabrali južni kraj Petrovoga Sela. Kolega iz Eberave putem maila obavisti petroviskoga poglavara da će petrovisko-karteški put biti zatvoren od 28. septembra, zbog jednoga „neugodnoga incidenta“. Uzrok bi bio da je jedan Petrovišćan (s imenom, adresom i registracijom vozila) je s nečistom zemljom napunio škulje i grabe

Zatvoreno

Slika iz arhiva. Ovako su rizali na petrovisko-karteškom hataru lance 20. decembra 2007. ljeta Leo Radaković, parlamentarni zastupnik u Austriji i načelnik Eberave, Walter Strobl

Helo-susjed klup i tetac Vesti Škrapić na zaprtom području

nasrid puta. U Austriji. Pokidob od toga „smrada“ moraju cestu počistiti, za to vrime služi novi granični režim. – Ovo je pravo „surprise“ (presenećenje) za me – koracaju s batikom tetac Vesti Škrapić i viknu nam jur iz daleka. – Človik gor ne vjeruje. Sad zaistinu ne kanu ovi susjedi ov put nigdar otpriti? Ovako su sebični? – sipa na nas pitanja Petrovišćan u mirovini, ki je vekši dio žitka boravio u Americi i na dane počivanja se je vratio domom u rodno selo. – Kasnije sam se mogao ganuti, kad svaki dan dojdem simo van. Ali sad sam bio najgerast, je li ovo istina, što sam čera uvečer čuo da su nam put zaprli – to mi jur na klupi helo-susjed povidaju Vesti bači. Sidimo jadovno na črljenom srcu med slovami AT i HU i znamda bi moglo i sarkastično ispasti bijeli papiroš ispod, na kom piše: „S veseljem vam nazvišćujemo da

Ov simbol na helo-susjed klupčici nij' uprav aktuelan

su ovu klupčicu postavili općine Petrovo Selo i dobar susid Eberava... na spomen otpiranja šengenske granice 21. decembra 2007. “ Sad se je ova klupčica našla u neutralnoj zoni. Ov „dobar susid“ 18 metarov diboko je nutradošao na ugarsko područje i stavio je austrijsku plastičnu vrpću, a na svojem dijelu tablu „Zabrana prometa“ ter kordone.

Tako to izgleda i pri ulazu na ovu cestu kad se skrene doli od glavne austrijske ceste 56. Ne čekamo dugo, iz Sambotela brzo zajde direktor fabrike, zadužen za pute u cijeloj županiji. László Horváth kaže, nje nigdor obavistio nij' s austrijske strane o zatvaranju puta. Dodaje da susjedi nikakovo pravo i ovlašćenje nisu imali za stavljanje prometnih oznakov na ugarskom tlu. Na naše pitanje odgovori da ov put ima svoj broj u mreži državnih putev i obnovljen je 2008. ljeta. Pokidob je bilo

jur slučajev prometnih nesrić ovde, oni su samo table mogli postaviti za upozorenje na pogibel.

Još toga otpodneva dva načelniki se dogovoru na telefonu da će petroviski djelači s puta odvoziti „stranjski materijal“ kojega je prethodno naš stanovnik dobrovoljno odnesao tamo (medjutim ne on, koga je i službeno u svojem pismu imenovao načelnik Eberave), a za zminjanje susjed mora znova otpriti put. Walter Strobl ne kasni s odgovorom. Petroviski načelnik more si zapametiti datum, 12. oktobar, kad budu nestale table, kordoni, a donidob običuje, u red će spraviti cestu, no za asfaltiranje i ovput nij' govora. Kako smo informirani, 29. septembra, petroviski djelači su put počistili.

3. oktobar

Rampe još stoju, ali samo na jednoj strani puta. Veselo me pozdravlja biciklist iz Austrije. Šikano obajde prepreke. Narod zna što hoće, a politika je nešto drugo. Na putu nij' nikakovih promjenov. Brojimo dane...

-Timea Horvat-

Diboko na ugarskom području nepravilno su postavili susjedi prvi kordon

Ovo čeka putnike kad dojdu doli s glavne ceste 56 u Austriji

Stoljetna katolijska crkva

U povodu sto godina postojanja katolijske crkve, 25. rujna misu je služio pečuški biskup György Udvardy

Stara crkva koja je bila izvan sela, 1910. g. je srušena. Temelj nove crkve postavljen je iste godine, ali zbog manjka novčanih sredstava podignuta je tek 1911. g. Posvetio ju je Adalbert Schmidt, hosuhetenjski dekan župnik. Crkva je duga 17,7, široka 9 m. Ima tri ulaza, u tornju ima dva zvana, jedno je lijevano u Grazu. U crkvi na zidu može se vidjeti 14 postaja i dva kipa: Srce Isusovo i Blažena Djevica Marija. Iznad oltara je slika Svete

Kate, zaštitnice sela. Osim toga ima pro-povjedaonicu i 18 dugih klupa. Kor stoji na kovnim stupovima, orgulje je izradio Kalman Bingold iz Pečuha. Godine 1922. postavljena je spomen-ploča za preminule u Prvom svjetskom ratu; 1927. crkva je dobila u dar kip Svetog Antuna; 1991. postavljena je spomen-ploča za preminule u Drugom svjetskom ratu.

Godine 1957. Katolj je kao filijala priključena kemedskoj župi.

Guganka

Spomin-maša za Miloradićev rođendan

Kemljanska crkva u obnovi

Zsuzsanna Balsay, načelnica Kemlje, je položila vijenac na Meršičev grob

Va septemperi je jedno ljeto da našu crkvu u Hrvatskoj Kemlji renoviraju. Odonda su maše održane vani na trgi. Stijene su znatra doli razbili tri metare visoko, rekši da je to potrebno, jer je sve mokro. Okolo crkve su načini-li dibok jarak, kamo su vodu otpeljali. Dosad su stijene zapucane i pofarbane. Žene su počele spremati, ali jako polako ide djelo. Sve je jako prašno.

Zato smo mašu na spomin našega velika-

na Mate Meršića Miloradića, ki je rođen 19. septembra 1850. ljeta, imali jedan dan prlje, u nedilju, pod vedrim nebom, ku je celebrirao naš farnik Karol Klemenšić. Čuda ljudi je došlo skupa svečevati i tako odati čast našem pokojnomu farniku uz grob.

Umirovljene Kemljanke svaki tajedan idu na Meršičev grob ter ga držu va uredbi.

Za mašom smo šli u prošeciji va cimitor. Onde se je Marija Novič-Štipković, predsjednica mjesne Hrvatske manjinske samouprave, spomenula farnika i prešala je njegovu pjesmu pod naslovom Zač? Zatim smo skupa molili i jačili ter položili i vijence na grob.

Po programu su svi nazočni pozvani va Hrvatski klub na razgovor i agape.

Marija Novič-Štipković

SUBOTICA – Priznanje «Pro urbe» dodjeljuje se za istaknuta djela koja znatno pridonose ugledu grada Subotice podizanjem njegovih materijalnih i duhovnih vrijednosti. Među dobitnicima toga priznanja ove godine našao se i jedan predstavnik hrvatske zajednice, filozof i pisac Tomislav Žigmanov. O dobivenoj nagradi kaže da je to priznanje za njegov dosadašnji rad. „Ovo je jedna vrsta priznanja za ono što sam do sada radio. Bilo je dosta toga, od onoga što sam pisao u filozofskim nekim diskursima i tematiziranja suvremenih izazova čovjeka danas, zatim ono što sam radio na polju tematiziranja kulturne povijesti vojvođanskih Hrvata, ono što sam radio kada je u pitanju elaboriranje društvenog položaja, nositelj sam bio ili aktivan sudionik inicijativa kao što je osnivanje uredništva na hrvatskom jeziku Radio Subotice, osnutak NIU „Hrvatska riječ“, izvršni sam urednik Leksikona podunavskih Hrvata i na koncu prvi sam ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata. Osim bavljenja publicističkim, filozofskim i književnim stvaralaštvom, dosta toga sam uradio na institucionalnoj izgradnji hrvatske zajednice. Grad i njegove strukture su to prepoznale i na taj način dale priznanje ne samo meni, nego svima koji su u tome sudjelovali“, rekao je Tomislav Žigmanov, kome ovim putem čestita i uredništvo Hrvatskoga glasnika.

BAJA, LABIN – Izaslanstvo grada Baje, koje predvodi gradonačelnik Róbert Zsigó, od 6. do 8. listopada boravi u prijateljskom gradu Labinu i Biogradu na Moru, a povod je posjeta konkretiziranje buduće suradnje. Član je izaslanstva i Angela Šokac Marković, predsjednica Hrvatske manjinske samouprave grada Baje, koja je 2005. bila pokretačem suradnje s gradom Labinom.

SALANTA – U organizaciji Hrvatske samouprave, kako za Hrvatski glasnik javlja njezin predsjednik Mijo Štandovar, skupina od pedesetak hodočasnika 25. rujna bila je u Osijeku. Oni su sudjelovali misi u tamošnjoj Franjevačkoj crkvi, a potom razgledali Tvrdu i kulturno-povijesne znamenitosti grada Osijeka.

Trenutak za pjesmu

Andi Novosel

plavo pismo držim
s dvimi rukami
prez jada
grizem na mojem jeziku

slabost mi je upalila ruke
požgala vjeru u mene
pismo iz željeza riže moje srce

i onda zaklinjem žitak
moje lažljive okolice

vrag vas neka zame!

(Iz pjesničke zbirke Pohota)

Hrvatski dani

Kao pretprogram ovogodišnjega XX. Festivala prekograničnih Mađara što ga već dvadeset godina organizira Zaklada za prekogranične Mađare, čijem je kuratoriju predsjednik Béla Bokor, od 22. do 28. rujna u Pečuhu održani su i takozvani Hrvatski dani (19–21. rujna), u čiju je organizaciju bio uključen i Hrvatski klub Augusta Šenoe. Naime u suorganizaciji spomenutoga Festivala našla se i pečuska Hrvatska kulturna udruga Augusta Šenoe. U sklopu Hrvatskih dana otvorena je i izložba amaterske slikarice Marije Dobsai Pečuvac, mohačke Hrvatice, a nuđeni su i gastronomski specijaliteti naših mohačkih sunarodnjaka.

Marija Dobsai Pečuvac rođena je 1948. godine u Mohaču u zemljoradničkoj obitelji na Vadi. Već kao malo dijete, živela je na salašu, voljela je crtati i slikati. Godine 1993. počinje aktivnije slikati. Od proba na slikama kupljenih goblena do crtanja cvijeća, na poticaj svojih prijatelja i znanaca, prišla je i zahtjevnijim crtežima. Danas slika temperom i uljem, na platnu ili sintetičkoj svili. Njezino šokačko podrijetlo duboko je usađeno u nju. Taj je svijet njezinih roditelja koji ona želi pokazati drugima, onima koji ga nisu upoznali. To je svijet sjećanja. Mohački Hrvati, kuća i sve oko nje, veselje u kolu, praznici, pokladna veselja, umorni bušari oslonjeni na staro deblo odmaraju se na Marijinim slikama. Uz narečeno rado i često slika krajolik i mrtvu prirodu. Dugo vremena slikala je samo za svoju dušu, a danas taj čarobni svijet, na našu radost, dijeli s nama.

U sklopu spomenutih dana u galerijskome prostoru pečuskoga Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe 21. rujna otvorena je izložba slikara Tihomira Lončara i Vladimira Meglića. Izložbu je kratko predstavio Milan Bešlić, likovni kritičar, a otvorila generalna konzulica Ljiljana Pancirov. Izložba je dio suradnje Narodnog sveučilišta Dubrava i Središta za kulturu grada Pečuha, u koju je suradnju uključen i Hrvatski klub Augusta Šenoe, s kojim se ostvaruje izvrsna suradnja, tako i ova izložba, naglasio je uime Narodnog sveučilišta Dubrava Ivica Rubić. Ostvarenje izložbe pot-

pomognuto je sredstvima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport grada Zagreba. Tihomir Lončar, slikar srednjeg naraštaja, desetljećima je nazočan na suvremenoj hrvatskoj likovnoj sceni koja njegovo slikarstvo visoko vrednuje. Kritika je već na njegovim prvim samostalnim izložbama prepoznala slikara koji je jasno naznačio svoj stvaralački put određen izrazito slikarskim razlozima i motivima te uvjerenjem da će svoju autorsku osobnost graditi u okružju slike, odnosno na njezinim tradicijskim vrijednostima.

U slikarstvu Vladimira Meglića kritika je istaknula osebujnu maštu kao jednu od njegovih gradbenih sastavnica. Usto naglašavana je i činjenica da je slikarev tematski interes usredotočen na motiv stola, te da se upravo on pojavljuje na brojnim slikama kao „glavni junak” i pokretač, mogli bismo reći slikareve „likovne radnje”. Tu njegovu golemu maštu još više je istaknula i koloristička paleta u silovitim proplamsajima zelene, žute, plave i crvene boje, ističući prostorom slike specifičnu likovnu snagu.

bpb

U povijesti Hrvatskoga glasnika

S Koljnofci susjedi nisu svečevali

Bolja budućnost

Europska Unija. Schengen. Ovi izrazi se motaju u našoj glavi već od priključenja Ugarske Europskoj Uniji. Odonda čujemo od svakoga kako će nam biti lipo, no pak i bolje. Ja sam već i onda bila malo skeptična u tom pitanju, ali me je veselilo da smo mi, Gradišćanci, pod jednim krovom iako imamo još granice ke razdvajaju nas. Moramo reći i to da te granice već nisu bile iste, ali još je sve nek bio istinit slogen Hrvatskoga akademskoga kluba „Tri države, jedan jezik”, kojega smo gizdavo nosili blizu dvajset ljet na Dane mladine u Koljnofu. Od priključenja je već prošlo tri ljet, a sada smo čekali ča će biti onda ako padaju šengenske granice. Nije već velike kontrole na granici i slogen si je u jednom smislu izgubio vridnost. Svi su organizirali na granici velike proslave, neki su skupa slavili s Esterajci, a neki sami. Kod smo to čuli od koljnofskoga načelnika Franja Grubića, i oni su poiskali načelnika susjednoga Krestura (Deutschkreutz), ali kako se je vidilo, naša susjedna općina nije imala ništa svečevali. Zato su nek samo Koljnofci bili nazoči na skupnoj granici 21. decembra, petak, kade je naš načelnik govorio o zajedničkoj povijesti Austrije i Ugarske, a pri tom je istaknuo i važnost budućnosti. Takovu budućnost, ku već ne razdvajaju granice, kade znamo imati zajedničke cilje ili moguće, još i zajedničke projekte. Ali čega se boju naši susjedi? Kod smo već čuli iz medij, boju se da čedu tolovaji slobodno pohajati i raubati. (...)

Ingrid Klemenšić

(Hrvatski glasnik, 2008/2)

Bogatstvo...

Trojica prijatelja: Lazo Petreš (1921–2007, u 86. godini u nesreći na putu preminuo), Ilija Rajčić (1922–1976, u 54. godini, također u nesreći, na putu preminuo, Mate Pančić (1921–1948, rano, u 27. godini u teškoj bolesti preminuo)

Pred Jankovićevom kapelom prva hrvatska proslava u Čepregu

Presenečujuće je koliko skrivenih, još svenek neotvorenih mjesto imamo u Gradišću, ka su usko povezana s hrvatskim narodom i vridno je je pri razni prilika poiskati, dati upoznati i širom javnošću. 17. septembra, u subotu u takav ambijent je nas pozvala mala zajednica Hrvatov u Čepregu. Do, u sridnjem vijeku nazvanoga sela Bogorodice, moremo dojti polag štacijov Kalvarije na križnom putu, kade je negda stala crkva Blažene Divice Marije. Na tom mjestu je grof Julije Janković (Daruvarski) dao sagraditi neogotičku kapelu, ka je blagoslovljena 1869. ljeta. U kapeli počivaju grof Antun Janković i žena mu Katarina Kiš od Nemeškera ter njev sin Antun. Za samu ploču kripe dobro bi došla i neka obnova.

Na ovom povijesnom mjestu je održala prvi put mjesna Hrvatska manjinska samouprava, na čelu s Marijom Kralj, Hrvatski dan. Predsjednica je povidala da uz veliko veselje i još veću čast, cijela organizacija je bila duplo više komplicirana, od dosadašnjih, zbog nariktanja pogošćenja, iseljenja iz varoša za ovo jedno otpodne, ali kako smo vidili na obrazi pozvanih gostov, svi su bili zadovoljni s datimi i primljenimi dari: početo od kasnojesenskoga toploga vrimenta do iskrenoga prijateljstva ovde, i u okolici živećih Hrvatov. Štefan Dumović, židanski farnik je u okviru svete maše rekao da su Gradišćanski Hrvati uvijek bili vjerni ne samo vjeri, nego i jeziku i tradicijam i da nadalje moramo sačuvati jedinstvo. – „Hrvati su priznati kot graditelji ljubavi, ča smo doživili pred kratkim na putovanju u Bosni i Hercegovini i Dubrovniku. I sad nam je Gospodin Bog darovao radostan dan, u kom smo se našli s njim i s dragimi prijatelji ter poznaniki u toj ljubavi – smo čuli od židanskoga dušobrižnika, pod vedrim nebom, pred povijesnimi zidinami Božje hiže. Daleko je letila jačka i svirka Židanskih tamburašev i pjevačev ki su ovom prilikom polipšali svetu mašu. Štefan Krizmanić, predsjednik Hrvatske samouprave Željezne županije je otvorio Hrvatski dan s tim da ga posebno veseli što u ovom varošu ima još Hrvatov i da se i ovde gaji materinska rič. Potom je Marija Kralj u ruki, s lani u Daruvaru dobivenim drivom, Ginko biloba, koje je nazvano i „kinčem od kinčev“, invitirala nazočne na sadjenje ženskoga i muškoga stabla u Jankovićevom parku. Ova sorta driva je najstarija na zemlji, starija od 200 milijun ljet. U Daruvaru pred Jankovićevim kaštelom je posadjeno muško i žensko drivo iz 1780.

Svetu mašu na hrvatskom jeziku je služio židanski farnik, Štefan Dumović

ljeta. Muško drivo u tom gradu je najstarije i najveće u Hrvatskoj, a ujedno i drugo najstarije stablo u cijeloj Europi. List Ginko bilobe je preporučljivo nositi u mošnjici, jer tako se drži da osebjuno zna pinez vabiti, to smo već detaljno doznali od Terezije Horvat, ka je odana istraživačica Jankovićevih familijov iz Slavonije. Ona je iz Budimpešte doputovala na priredbu skupa s Dorom Eperjessy. U kulturnom programu su nastupali čepeški zbor Janković, s novom peljačicom Norikom Pantoš, tamburaški sastav i muška klapa Noha iz Hrvatskoga Židana. Kotrigi HKD-a Čakavci iz Hrvatskoga Židana su izveli gradišćanske koreografije, a židanski zbor Peruška Marija, pod peljanjem Žuže Horvat, nas je zabavljao s domaćimi jačkami. Prisički jačkarni zbor Zviranjak koji će vrijeda proslaviti petu obljetnicu u ovom novom sastavu, takaj je rado došao med Čeprežane.

Skupna jačka je značila kraj službenoga dijela ovoga programa, ali potom je još dugo do kasnoga večera duralo druženje i večera uz sviče. Bilo je to spravišće Hrvatov iz cijele okolice ki su ovde vjerojatno po Jankovićevim slijedi našli idealno mjesto na daljnje svečevanje, jer to su pri zbogomdavanju mnogi rekli da bi se na ovom svetišću i većkrat rado strefili!

Sadjenje „kinča od kinčev“

Domaći jačkarni zbor Janković

Par iz HKD-a Čakavci iz Hrvatskoga Židana

Hrvatski dan u Semelju

U organizaciji Hrvatske samouprave sela Semelja, 10. rujna održan je Hrvatski dan, započet u kasnim poslijepodnevima satima mimohodom sudionika od kruznoga toka u naselju do lovačkoga doma gdje se odvijao program spomenute priredbe. Naime u 18 sati započeo je folklorni program na otvorenoj pozornici kod lovačkoga doma. U programu su sudjelovali: Rogisti lovačkog saveza Osječko-baranjske županije, Izvorna skupina mohačkih Šokaca, Orkestar Šokadija, Beata Sabo i Károly Donáczi, KUD „Lipa” iz Semeljaca (Hrvatska), Hrvatski KUD iz Birjana, KUD „Ladislava Matušeka” iz Kukinje. Nakon folklornog programa na zabavi do zore svirao je Orkestar Juice. Pokrovitelji su programa bili: Hrvatska državna samouprava, Pečuška pivovara, Restoran Áfium, Hrvatska samouprava Baranjske županije.

Kada pitam jednog dobrog znanca iz Semelja što je novo u Semelju, šaljivo mi odgovara: U Semelju babe melju. Već više od godinu dana napeti su odnosi između stanovnika ovoga malog naselja, pobjedom oporbe koju i nisu baš zagovarali bošnjački Hrvati okupljeni oko djelovanja tamošnje Hrvatske manjinske samouprave. Pokazao je to i ovaj Hrvatski dan. Moram priznati kako mi je teško sjetiti se kada je zadnji put priređen Hrvatski dan u Semelju. Tijekom nekoliko ciklusa mjesna samoupra-

va, koristeći zakonsku mogućnost, djelovala je i kao hrvatska, a što se tiče manifestativnih hrvatskih događaja u selu kroz godinu, oni su bili više nego siromašni. Doduše, velik broj Semeljaca pleše u kukinjskom KUD-u Ladislava Matušeka.

Ovoga su se puta Semeljci željeli pokazati. Odlučili su se za poluprivatno slavlje ogradenom ogradom oko kuće Lovackog društva, čiji je predsjednik Đuro Kadija iz Pečuha, rodnom iz Ate. On je izašao ususret i predao na uporabu prelijep prostor oko lovačke kuće što se nalazi na kraju jedne semeljske ulice, gdje su organizatori na zavidnoj razini postavili scenu pozornice, šator za publiku, kuhali u nekoliko kotlova, svirali i veselili se. Okupilo

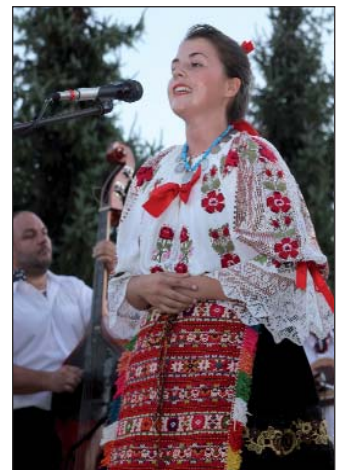
se domalo tisuću ljudi. Naravno, mnogi su došli sa strane, jer samo naselje broji petstotinjak stanovnika, od kojih 50% su Hrvati. Načelnik sela nije sudjelovao događaju iako su okupljanje počastili svojom nazočnošću

veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić, parlamentarni zastupnik Péter Hoppál, generalna konzulica Ljiljana Pancirov, predsjednik HDS-a Mišo Hepp... Okupljanje je obilježio folklorni nastup društava koji su bili pozvani, program je na hrvatskom i mađarskom jeziku konferirala Milica Klaić

Taradija i rekla o svakome od njih nekoliko riječi predstavljajući ih. Nazočne je biranim riječima pozdravio u ime domaćina predsjednik semeljske Hrvatske samouprave Mišo Šarošac. Došli su toga dana i prijatelji iz Semeljaca, na čelu s načelnikom Grgom Lončarićem. Semeljci i Semelji družu se već niz godinu, a upoznao ih je Đuro Kadija. Družu se oko lova, športa i čuvanja folkloru svoga kraja. I ovoga su puta pokazali želju u što plodnije nastavljajući suradnju i ostvarivanje programa u suradnji sa semeljskom Hrvatskom samoupravom, na čijem je čelu Mišo Šarošac. Skupila se zajednica semeljskih Hrvata pokazujući organizacijom Hrvatskoga dana kako ima potencijala, snage i volje za velika hrvatska okupljanja.

Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár

„Dobro došli, naši mili gosti”

„Dobro došli, naši mili gosti” međunarodni je festival hrvatskih folklornih ansambala što ga je petnaesti put priredio pečuški KUD „Tanac”. Festival je bio dio programa Festivala nasljeđa koji se odvija u okviru Dana grada Pečuha, ove godine od 15. do 25. rujna. Festival „Dobro došli, naši mili gosti” održan je 17. rujna. Potpomagala ga je i Hrvatska samouprava grada Pečuha s 200 tisuća forinti, Nacionalni kulturni fond, Fond „Wekerle”, i Središte za kulturu grada Pečuha. Festivalu su sudjelovala društva iz Vojvodine, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Mađarske: KUD „Matija Antun Reljković” iz Davora, HKC „Bunjevačko kolo” iz Subotice, KUD „Tanac” iz Pečuha u ulozi domaćina, KUD „Kamešnica” iz Buškog Blata kraj Livna, Folklorno društvo „Pazin” iz Pazina, Folklorni ansambl „Sveti Ilija” iz dalmatinskih Kljaca, HKUD „Željezničar” iz Osijeka, KUD „Gorjanac” iz Gorjana. Festival je započeo okupljanjem folklorasa, gajdaškim i tamburaškim koncertom na Széchenyievu trgu, mimohodom od pečuskog Doma mladeži do Trga Dom ispred katedrale gdje su se na otvorenoj pozornici nastupom u trajanju od deset minuta predstavila sva društva sudionici Festivala. U 19 sati i 30 minuta u Domu mladeži započeo je gala program, a od 21 sat je bila plesanica i druženje sudionika Festivala.

Hrabro trčali u čast Nikole Zrinskog

Spomen-trčanje u čast Nikole Zrinskog već se uobičajilo u keresturskoj osnovnoj školi. Još 2009. g. na poticaj nastavnice dr. Erike Rac pokrenuto je spomen-trčanje do mjesta Novoga Zrina s nakanom da se učenici i fizički pripremaju za svečanost dostojnu velikaškoj obitelji, čiji su se članovi hrabro borili protiv Turaka. „U zdravom tijelu zdrav duh“, to je bilo pred očima organizatora i sudionika. Trideset i jedan učenik uspio je ostvariti ukupnu daljinu preko 50 kilometara.

Već je treći put organizirano trčanje i ovaj put na molbu djece. Hrabar je to pothvat od svih trkača, jer sveukupno se trčalo više od 50 kilometara, kadšto i po kiši. Ove se godine na spomen-trčanje prijavilo više od četrdesetero djece, no do kraja je izdržalo 31 dijete. Svakog petka poslije podne od škole do Kalacibe trčalo se preko šume do mjesta Novoga Zrina. Učenike su pratili i nastavnici Katalin Banko, Ana Kovač, Ljubica Silađi, Julija Molnar, Gabrijela Vaš, Karlo Kóvágó, zapovjednik zrinskih kadeta, i glavna organizatorica dr. Erika Rac.

Uručene su medalje svima koji su do kraja izdržali, a posebno su pohvaljeni učenici 3. razreda i njihova učiteljica, naime od 17 učenika tog razreda trinaestero su sudjelovali na trčanju i svi izvršili zadatak.

Nastavnica dr. Erika Rac čestitala je svima koji su, kako je rekla, trpjeli sve poteškoće trčanja i upoznali se s radošću koja se postigne mukotrpnim radom, što se ne dobije na taci i što ne možemo kupiti ni novcima.

Pohvalu i nagradu svatko je izbio sa svojim znojem, nedostajanjem zraka, htijenjem, i to je prava pobjeda. Upravo je zbog toga vrijedno navesti sve koji su uspjeli ostvariti ono što su sebi zacrtali: Regina Bažo i Mark Šoljom iz 2. razreda, Norbert Bagaruš, Sebastijan Balog, Reka Dobri, Mate Gerenčer, Vivijen Đuranec, Andraš Horvat, Matija Kertes, Atila Pal, Barnabaš Salai, Bence Tišler, Rihard Tulezi, Šoma Vadas, Mate Varjaš iz 3. razreda, Tomo Oršoš iz 4. razreda, Grga Karpati, Erik Tulezi i Danijel Pokec Kovač iz 5. razreda, Atila Boršfai, Fani Budai, Izabela Kalinić, Dorina Kovač, Ilona Oršoš, Tünde Oršoš, Mate Sabo, Franjo Sabo iz 7. razreda, te Robert Čonka, Krištof Molnar i Dorina Rulek iz 8. razreda. Tri najbolja trkača osim medalje zavrijedili su i lovorov vijenac. Na prvome mjestu završio je Atila Boršfai, učenik 7. razreda, na drugome Krištof Molnar, učenik 8. razreda, a na trećemu Matija Kertes, učenik 3. razreda.

beta

MALA
STRANICA

Izdrala: Dijana Kovači
iz Ficehaza

Pobjednici trčanja: (slijeva) Matija Kertes, Krištof Molnar, Atila Boršfai

Sajam u budimpeštanskome Hrvatskom vrtiću

Na blagdan Svetog Mihovila, 29. rujna, u budimpeštanskome Hrvatskom vrtiću priređen je već tradicionalni sajam. Toga je dana u predvorju vrtića odista bio pravi sajamski ugođaj. Dječji glasovi poput cvrkuta ptica, redovi kupaca kod pojedinih štandova i, naravno, za prigodu prikladna odjeća. Vješte ruke odgajateljica i djece pripremile su široku ponudu. Kod štandova nudili su se medenjaci, ukrašene papirnate čestitke i cvijeće, a za ljubitelje priča, kako ne bi zalutali po strani-

cama knjiga, ukrašena oznaka. Obojene figure životinjskog carstva od gipsa, s nezaobilaznom bubamarom, mamilu su kupce. Djeca su uživala u prodaji, štoviše, moglo se i cjenkati, a izbirljivi kupci dobro su promislili što će staviti u svoju košaru. Stolovi su bili prepuni slanim i slatkim kolačima koje su ispekle brižne mame. Drage mame, ne želim vas ožalostiti, ali toga dana ipak najviše su prolazile kokice. Djeca su znatizeljno zavirivali u košare svojih prijatelja, a kada je po štandovima

roba već ponestala, veselo su zaplesali na hrvatske pjesme. Na Sv. Mihovila na nekoliko sati Hrvatski vrtić priključio se eurozoni. Da, plaćalo se crno-bijelim preslikama euronovčanica.

Ali, vrijeme prolazi... sajam se polako zatvara, sklapaju se štandovi, kupci i prodavači pomalo umorni te se izlazi na svježiji zrak kako bi se nastavila bajkovita igra na dvorištu vrtića.

K. G.

Dan sela u Salanti

U organizaciji tamošnje Seoske i Hrvatske samouprave, 3. rujna organiziran je tradicionalni, već osmi Dan sela kod obližnjeg umjetnog jezera. Dan je započeo u prijepodnevnim satima revijalnim kuhanjem, dječjim programima, te programima za odrasle, džudo predstavljanjem – kažu nam salantski načelnik Zoltán Dunai i predsjednik Hrvatske samouprave Mijo Štandovar. U domu kulture s početkom u 18 sati upriličena je projekcija videozapisa na hrvatskom jeziku naslova „Salanta '80-ih godina” što su ga snimili Anica Goršić i Ivo Pavić. Nakon toga slijedio je svečani program uz nastup djece iz salantskog vrtića, KUD-a „Cserhája”, KUD-a „Marica”, Ženskoga pjevačkog zbora „Snaše“ iz Pogana i KUD-a „Misina” iz Pečuha. Na večernjoj zabavi svirala je „Podravka”, a nije izostao ni vatromet.

I ovogodišnji Dan sela okupio je brojne Salancane oko raznovrsnih sadržaja, s njima su se družili i prijatelji iz zbratimljenog nase-

lja Strizivojne iz Hrvatske. Vaša je urednica pristigla na večernji dio događanja. Zanimljiv je bio videozapis kojim je otpočelo druženje u domu kulture. Snimljen priMje dvadeset i nešto godina, vjerno prikazuje kako je Salanta hrvatsko selo. Od pošte, zadruga, škole, ulice svi govore hrvatskim jezikom. Nema tu nikakve dvojbe, ni bošnjačke ni ikakve druge. I u vrtu i ispred kuće stariji, koji su, nažalost, već umrli, s ponosom kazuju kako je njihov jezik i bit opstanka u hrvatskom jeziku. Od njih treba učiti.

Mnogo se toga promijenilo, ali unatoč s v e m u ostala je želja kod salantskih Hrvata da sačuvaju ostavštinu predaka. Programu je nazočila i generalna konzulica Ljiljana Pancirov. Nakon svega slijedio je bal i druženje do kasnih noćnih sati uz Orkestar Podravku.

očevima i djedovima – malo djece, miješani brakovi, raspad obitelji, nemogućnost socijalizacije u hrvatskoj sredini, prevlast mađarskog jezika u svim sferama života, globalizacija...

Predstavio se te večeri, između ostalih, KUD Marica u punom sjaju, jednako kao i djeca salantskoga dječjeg vrtića koja uče hrvatski jezik i plešu hrvatske plesove, pjevaju naše pjesme. Oni su prvi zauzeli pozornicu sa svojim teticama Evom i Beom. S KUD-om Marica, malom i srednjom skupinom Vesna Velin ima probe, a onedavno s velikom skupinom József Szávai, s orkestrom pak vježba Zoltán Vízvari. Svi su predstavili plodove svoga rada, redovitih tjednih proba i sati vježbanja. Zadovoljni su njihovim nastupom bili i zastupnici tamošnje Hrvatske samouprave, na čelu s predsjednikom Mijom Štandovarom, koji su nazočili programu.

Programu je nazočila i generalna konzulica Ljiljana Pancirov. Nakon svega slijedio je bal i druženje do kasnih noćnih sati uz Orkestar Podravku.

Branka Pavić Blažetin

Hrvatski kulturni dan s prijateljima iz Hrvatske

Hrvatska manjinska samouprava sela Fičehaza 17. rujna 2011. g. priredila je Hrvatski kulturni dan koji se odvijao u duhu međunarodnog druženja s prijateljima iz Donjeg Vidovca i Lovrana. Organizirana je prijateljska nogometna utakmica veterana, kulturni program i zabava.

Fičehaska i lovranska nogometna momčad

Hrvatska manjinska samouprava toga mjesta, na čelu s dr. Jožom Takačem, svake godine priređuje Hrvatski kulturni dan na kojem posebnu pozornost posvećuje tradicionalnoj pomurskoj i međimurskoj kulturi. Na taj dan uvijek stižu znanci iz prijateljskog naselja Donjeg Vidovca, a ove je godine bilo gostiju i s Jadranskoga mora, iz Lovrana.

Nogometna utakmica veterana iz Fičehaza i Lovrana

Mikloš Banjas iz Fičehaza, ljubitelj nogometa, već godinama okuplja nogometaše veterane iz mjesta, te organizira nogometne turnire, često i s momčadima iz Hrvatske. Fičehaska momčad često odlazi igrati u Međimurje, naime održava dobre veze s momčadima iz Donje Dubrave, Donjeg Vidovca i Male

Subotice. Prema planovima, fičehaski će nogometaši registrirati svoj klub kako bi višegodišnja praksa dobila i službena obilježja. Inače u momčadi ima više od 15 igrača koji su iz Fičehaza ili su - podrijetlom iz toga mjesta, i rado se vraćaju u svoje rodno selo. Pri organiziranju međunarodnih turnira često pomaže i Hrvatska manjinska samouprava, kao što je to činila i prilikom sudjelovanja na

Predstavnici organizatora Mikloš Banjas (slijeva), voditelj nogometaša, i dr. Joža Takač, predsjednik fičehaskog HMS-a

kupu u Lovranu, a i u organiziranju susreta u Fičehazu na Hrvatskome kulturnom danu.

Nogometaši iz Lovrana u pomursko selce stigli su oko podneva, pa nakon druženja uz objed i harmoniku, u poslijepodnevnom satima odigrali su utakmicu s dva poluvremena po 40 minuta. Domaći je teren pogodovao fičehaskoj momčadi, pa već u prvom poluvremenu uspjeli su dati četiri gola, a u drugome sabrali su se i gosti, pa su dali dva gola, no krajnji rezultat je bio 6 : 2 za domačine. Za golove su bili zaslužni s mađarske strane: Laci Švelec (2), Laci Hajdu, Đula Šipoš, Đuro Tot i Franjo Borbelj, a s hrvatske Veseljko Popeškić i Adrijan Kosmić. Gosti iz Hrvatske nisu marili za rezultate. Kako reče njihov predsjednik veterana NK Lovran Boris Štanc, drago im je što su ih pozvali u Fičehaz, u jedno mađarsko mjesto gdje mnogi dobro govore hrvatski, pa nema ni jezičnih teškoća.

Gostoprimstvo je bilo izvrsno. G. Štanc se nada da će se ova suradnja na športskom polju nastaviti. Lovranska je momčad već više puta organizirala međunarodne turnire na kojima su sudjelovale momčadi iz Austrije, a bit će im vrlo drago ako će od sada sudjelovati i nogometaši iz Mađarske. Preko suradnje s Lovranom fičehaski su nogometaši već dobili poziv i na turnir u Lovas blizu Vukovara.

Hrvatska kulturna večer

Druženje nogometaša i mještana nastavljalo se na kulturnom programu. Gosti su bili iznenađeni bogatstvom hrvatskih kulturnih tradicija toga kraja. Tijekom večeri nastupio je keresturski Ženski pjevački zbor Ružmarin. Poznate melodije Kiša pada, Veselo, veselo i druge pomurske pjesme izvedene su na vjerodostojan način. Ženski pjevački zbor u Fičehazu bio je veoma omiljen, s njegova programa ni ovaj put nije izostao ples s bocama, koji je izazvao buran pljesak. Teta Rozika Broz iz Fičehaza još uvijek ima prekrasan glas, a njezina pojava odiše ljubavlju prema pjevanju narodnih pjesama. „Sumartonski lepi dečki” su obradovali publiku poznatim napjevima hrvatske zabavne glazbe. Vrhunac večeri bio je nastup Plesne skupine prijateljskog naselja Donjeg Vidovca. Mladi plesači u prekrasnim nošnjama i uz pratnju izvrsnih tamburaša izveli su međimurske plesove rodnooga mjesta, te jednu zanimljivu veselu podravsku koreografiju. Na kraju programa ni lovranski nogometaši nisu mogli odoljeti da uz harmoniku ne otpjevaju pokoju hrvatsku pjesmu, među njima domoljubnu koju su mnogi znali i iz publike „Hrvatsku, sine, voli...”. Cjelodnevno druženje završilo se zabavom.

Nastup fičehaskoga Ženskog pjevačkog zbora

Hrvatski ženski zbor Ljubičica iz Petrovoga Sela Vas srdačno poziva na
svoj 25. jubilej,
 koji će se održati 16. oktobra, u nedilju, u 15 uri u mjesnom domu kulture.
 Nastupaju kulturne grupe iz Petrovoga Sela: Hrvatski ženski zbor Ljubičica,
 HKD Gradišće, Tamburaški sastav Koprive ter Igrokazačko društvo.

**Raspored hrvatskih misa
 u crkvi Svetog Mihovila
 u budimpeštanskoj
 Vackoj ulici**

16. listopada vlč. Arpad Horvat,
 6. studenoga vlč. Vencel Tot,
 20. studenoga vlč. Vencel Tot,
 4. prosinca vlč. Vencel Tot,
 18. prosinca Arpad Horvat,
 25. prosinca vlč. Vencel Tot.
Mise počinju u 17 sati.

**Čitajte i širite
 Hrvatski
 glasnik!**

**VIZIN ZENEKARI
 TALÁLKOZÓ**

30

Helyszín: Pécs, Szántó Kovács János u. 1.
 (PTE FEEK Aula) 2011. október 22.
 Műsorkezdés: 20 órától (vendégvárás: 19.30-tól)
 Program počinje: u 20 sati (goste očekujemo od 19.30)
 Mjesto: Pečuh, ulica Szántó Kovács János 1.
 (bivši PEK) 22. listopada 2011.

Jegyek: 3000 Ft vacsorával (október 15-ig),
 1500 Ft vacsora nélkül
 Ulaznice: 3000 Ft s večerom
 (do 15 listopada),
 1500 Ft bez večere

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
 MINISZTERIUM

Jegyek rendelhető:
 Ulaznice se mogu naručiti:
 info@vizinzenekar.hu
 +36-30/380-1223,
 +36-20/397-5322

**Susret generacija
 Orkestra VIZIN**

Hrvatska gimnazija Miroslava Krleža
 srdačno vas očekuje na tradicionalni

BERBENI BAL
 14. listopada 2011.
 s početkom u 18.30
 u oml. škole
 (Pečuh, 91. Szegedi 97.)
 Žveta: Orkestar Juice,
 Ulaznice: 1000 Ft

A Miroslav Krleža Horvát Gimnázium
 szeretettel meghívja hagyományos

SZÜRETI BÁLjára

2011. október 14-én
 18.30 órai kezdettel
 az Iskola aulájában
 (Pečuh, Szegedi u. 97.)
 Zene: Juice
 Belpap: 1000 Ft

JUICE

GARA – Hrvatska manjinska samouprava sela Gare 22. listopada 2011. godine priređuje prigodni program povodom bunjevačkog proštenja Svetog Luke u Gari. Program u 16 sati počinje misnim slavljem na hrvatskome jeziku koje će predvoditi santovački župnik Imre Polyák, a sudjeluje hrvatski crkveni pjevački zbor iz Santova. U nastavku programa, od 18 sati u mjesnom domu kulture s cjelovečernjim programom nastupa KUD „Sumarton” iz Pomurja. Dječju, omladinsku i odraslu plesnu skupinu prate TS „Sumartonski lepi dečki”. Gostovanje pomurskih Hrvata ostvaruje se potporom Državnog fonda «Sándor Wekerle» i Hrvatske državne samouprave. Od 20 sati priređuje se proštenjski bal, a za dobro raspoloženje pobrinut će se domaći tamburaški orkestar „Bačka” i Krunoslav Kićo Agatić iz Tukulje. Kako nas je uz ostalo obavijestio predsjednik Hrvatske manjinske samouprave u Gari Martin Kubatov, ulaz na program i bal je slobodan, a rezervacija stolova moguća je kod organizatora.